

MEMORIAL
General Marii Wittek

L. Sulejowski ed. t. 1998
A. Boy - opow. z 2015

-700 Przemysł

LWP

brak not

82w.

WOJTAN Anziela

zam. Frankowska (1947)

1743/usk

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

1743/usk

Luf.

WOJTAN Anieli

20 m. Francuskie

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa —

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora ✓ K. 3. s. 1-6

II. Materiały uzupełniające relację —

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”): —

III/1 – dot. rodziny relatora —

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945) —

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – inne... —

IV. Korespondencja ✓ K. 1. s. 1-2

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] ✓

VI. Fotografie —

Irena Królikowska
Warszawa 10, ul. Sempołowskiej 3 m. 25.

Warszawa, dnia .....1967r.

A N K I E T A

Zamierzam napisać pracę o losach kombatantek po wojnie. Jako jedna spośród Was, pragnę poznać historię Waszego życia, która pomoże mi zbadać wpływ służby wojskowej kobiet na ich późniejszą pozycję w społeczeństwie i rodzinie. Proszę więc uprzejmie o szczerą odpowiedź na postawione niżej pytania, ewentualnie dołączenie na osobnej kartce swego życiorysu. Jeżeli pragniecie pozostać nieznane, ankiety można nie podpisywać lub podać tylko wybrany pseudonim. Mile widziane wszelkie zdjęcia, które po wykorzystaniu, na życzenie adresatki, mogą być zwrócone.

Z góry dziękuję za współpracę.

1. Po demobilizacji osiedlił się: / odpowiednie podkreśl /
w mieście stołecznym,
w mieście wojewódzkim,
w mieście powiatowym,
w małym miasteczku,
na wsi,
w osiedlu.

Dlaczego:

Tutaj było pole po rolnicach.

2. Opisz pokrótce warunki, w jakich odbywał się Twój start życiowy po zdemobilizowaniu:

✓ Po demobilizacji, z wojska, wróciło nas troje. Czwarty zginął w lesie. Podzieliliśmy się ojcowizną. Dostało mi się 150 kr. pola ornego. 0,50 kr. tożaki dostałam z reformy rolnej. Siostra dała mi cięgi, 10 kur i 2 gosi. W 1947r. w lutym, wyszłam za mąż. Wynajdliśmy dom, zaczęliśmy gospodarzyć. Mój pracował w Agencji, przy budowie linii telefonicznych, jako starszy nadzorca. Stale był na delegacjach. Dozwolano mi się 3-ech krow. Wybudowaliśmy dom obok i stodołę. Dom ogrodniliśmy siatką. Koło domu mamy 58 cwiok pole, trochę sadu.

3. Start ten wydatnie ułatwiła Ci : rodzina, Siostra
 przyjaciele,
 państwo,
 społeczeństwo,
 instytucje społeczne,
radziłaś sobie całkowicie samodzielnie. /odpowiednie podkreśl/

4. Czy rozpoczęłaś naukę po zdemobilizowaniu:
 tak,
nie.
 Jeżeli tak , to dlaczego uważałaś to za konieczne:

5. Rozpoczęłaś naukę - doksztalcanie się:
 - już w roku 1945,
 - kilka lat później, /kiedy/
 - kilkanaście lat później,
 - wcale nie uczyłaś się,

6. Jeśli rozpoczęłaś naukę, to czy:
 - ukończyłaś szkołę podstawową,
 - " " zawodową,
 - " " . średnią ogólnokształcącą,
 - " " " zawodową,
 - wyższą.

7. Co zdecydowało o takim wyborze:
Zdrowie mi nie dopisywało. Doktorat mi reumatyzm.

Jeżeli przerwałaś naukę, to podaj przyczyny tej decyzji / ile klas ukończyłaś:

szkołę podstawową

8. Podaj zawód , w jakim pracujesz: *rolnik.*

a/ Ile zarabiasz / jakie masz gospodarstwo/ : *108k.*

b/ Jakie posiadasz mieszkanie: *2 pokoje, kuchnia, łazienka.*

c/ Czy posiadasz: Telefon,
radio,
telewizor,
adapter,
pralkę,
 lodówkę,
 odkurzacz,
 irne;

12. Czy jesteś zadowolona ze swych osiągnięć: - osobistych tak, nie.
 - zawodowych tak, nie.
 - społecznych tak, nie.
 - naukowych tak, nie.
 - małżeńskich tak, nie.
 - towarzyskich tak, nie.

13. Czy utrzymujesz więź z kombatantkami :
Tak, nie.

Dlaczego:

Bo są bardzo jej równoważone i zbliscyli nas
 wane.

14. Opisz swoje osiągnięcia w pracy:

Własny dom, stodoła, stajenka, 2 wie krowz
 wy, dobre, gotowia, 2 świni, droób,
 Obyście ogrodzone siatką.

15. Napisz, kiedy wyszłaś za mąż, czy małżeństwo jest udane, ile masz dzieci,
 w jakim wieku:

Za mąż wyszłam w 1947. w tym
 Małżeństwo udane. Mam dwoje dzieci.
 Syna 21 lat, już po wojsku, córka 18 lat.

16. Podaj, gdzie uczą się /uczyły się / Twoje dzieci:

Syn uczył się w szkole zawosłowej, dobre wney.
 Teraz woli technikum rezerwe dla paradyżcyk

- Jak kierowałaś ich losami: Córka uczy się w technikum
 ekonomicznym. Katerij do najlepszych uczniów.
 Profesorowie zachęcają ją do studiowania.

- Czy nie zawiodły pokładanych w nich nadziei:

Syn chciał zostać elektrykiem. Już w szkole
 podstawowej potrafił zrobić prądnicę, kierownik
 go podziwiał, Ale spowiesliwie ocenił go nie
 chciał. Ale dla dar do bardziej roboty. Może się
 jeszcze jakoś utrzy jego życie.

17. Czy Twoja rodzina szczeni się tym, że byłeś żołnierzem:

- tak, bardzo,
- tak,
- jest obojętna,
- nie.

Zilustruj to przykładami:

~~Opowiadanie~~ z wyjątkiem najstarszej siostry, wszyscy byliśmy żołnierzami.

18. Czy swoją przeszłość żołnierską wspominasz z przyjemnością, czy z niechęcią:

Dlaczego tak jest:

Swoją przeszłość żołnierską wspominam, z przyjemnością, jako dobrze spełniony obowiązek, wobec dyscypliny w potęgę.

a/ czy uważasz, że służba wojskowa wpłynęła ujemnie na Twoją kobiecość?

Nie.

Podaj przykłady:

Niem wiksze uwaranie u ludzi, jak nie jedna ktosz mama za rękę powiodła.

b/ czy uważasz, że służba wojskowa dała Ci jakieś szanse życiowe ?

Podaj przykłady: Do tej pory nie.

Nie staram się o to.

c/ czy ktoś Ci wytykał w sposób przykry okres służby wojskowej? Taki.

Podaj przykłady: Przewodniczący Z. P. W. D. przy obrot

lot kromie z obrotu U. N. P. Na, estontom, Troje nas byto żołnierzami i mieliśmy tylko niemis, które wrócić nam się z prosbą o pomoc i dzielenie nam kromie. Sam przewodniczący przysięgł, oswiadczył, że go zaproszę na noc, odpowiednio negocjować, to byłoby koniec. Na moją uwagę, jak sobie stawiam mi podobne propozycje, rozbowiony powiadział, że nie tylko on wie co sądzić o tych paniach, co wróciły z wojska. Wystraszam i przez 20 lat Z. P. W. D. dla mnie nie istnieje.

19. Czy Twoja córka /dzisiejsza młodzież/ byłaby, Twoim zdaniem, zdolna pójść w Twoje ślady, gdyby zaszła tego potrzeba?

Bez względu na to, tak. Ale moim najgorstszym pragnieniem byłoby, aby taka potrzeba nie zaistniała.

20. Podaj:

a/ Ile miałeś lat w chwili mobilizacji: 23 lata.

b/ Jakie miałeś wykształcenie? podstawowe.

c/ Gdzie mieszkałeś przed wojną:

- miasto stołeczne,
- miasto wojewódzkie,
- miasto powiatowe,
- miasteczko,
- wieś,
- osiedle.

d/ Gdzie mieszkałeś przed mobilizacją? w Z. S. S. R.

e/ Gdzie pracowałeś? Przy odbudowie Stalingradu w Krasnodarze, w lesie na Ukrainie w Kholchorsku.

f/ W jakim stopniu wojskowym opuściłeś wojsko? szeregowy

g/ Jakie otrzymałeś odznaczenia i kiedy?

Brązowy Krzyż Zasługi, w maju 1945 r.

21. Czy chciałabyś coś jeszcze od siebie dodać:

Chciałabym, aby odrodzenie i kombinatory, byli karani ostro, nie dotąd, za swoje poczynania. Swaim postępowaniem demoralizują otoczenie i podrywają autorytet Władzy Ludowej.

Jeszcze raz dziękuję Ci za udzielenie pomocy w tej pracy.

Frankowska Aniela z. d. Kojtan. 9

~ IV ~
Korespondencja

List Frankouskiej Anieli, Przemysł, da. 18 x 1968r. adresowany
do Terezy Królakowskiej (prośba o ponowne przystąpienie do pracy)
naskopis oryg. k. 1. s. 1-2

Frankowska Anieli
Przemysł

ul.

VI/17/5

Droga Pani!!

Najmocniej przepraszam,
ale tak się zdarzyło, że ankietę
przepadła. Ciępię na reumatyz-
m. W tym czasie miałam
zesztywnioną prawą rękę,
o pisaniu nie było mowy.
Po podleczeniu byłam mie-
siąc w sanatorium w Lipsicach.
Tędy już jako tako mogłam
pisać, ankietę nie miałam.
W czasie mojej choroby, domem
opiekowało się wiele osób. Co się
mogło stać z ankietą, nikt
nie umiał powiedzieć.

10/2

zawiadomić nie mogłam,
bo nie miałam adresu.

Droga Pani!

Oile mogłaby Pani,
przystać jeszcze raz
antylet, postaram się
jako najszybciej wypłacić
ją i wystać. Jeszcze raz
bardzo przepraszam.

Stato się, nie ma to nie
poradę.

Serdecznie pozdrawiam!

Frankowska A.

Przemysł 18. XI. 68r.

T. 1743/486

LHP

WOJTAN Aniela

zam. Frankenstein (od 1947r)

3 wypisy ze źródeł
naziskowe koszty informacyjne

i

T. 1743/1584

L4P

WOJTAN Ankiela

ziem. Frenkowska (od 1947)

W chwili mobilizacji do wojska miał 23 lata.
Wykształcenie podstawowe. Później w ZSR, na Urale.
Służby w wojsku uważa jako dobrze spełniony
obowiązek wobec Ojczyzny. Z miżem prowadził małe
gospodarstwo rolne, w trudnych warunkach po demobilizacji.
Posiada Brązowy Krzyż Zasługi.

Lob. Ankiela, T. 1743/1584

A. Roj 2015

WOJTAN Aniela

